

THE SILENT SOUND OF THE SHOFAR

ראש השנה תשע"ו

1 BLOWING THE SHOFAR also serves to arouse *zechus Avos*, the merit of our Forefathers. Chazal tell us, "Rabbi Abahu said:

Why do we blow a ram's horn? Said Hakadosh Baruch Hu: Blow before me a ram's horn so that I remember the akeidah — the binding of Yitzchak, son of Avraham, and I will reckon it as if you had bound yourselves before Me" (*Gemara Rosh Hashanah 16*). The shofar arouses the merit of *akeidas Yitzchak*.

3

SHOFAR BLASTS

אתה נגלית You were revealed in Your cloud of glory to Your holy people to speak with them. From the heavens You made them hear Your voice and revealed Yourself to them in thick clouds of purity. Moreover, the entire universe shuddered before You and the creatures of creation trembled before You during Your revelation, our King, on Mount Sinai to teach Your people Torah and commandments. You made them hear the majesty of Your voice and Your holy utterances from fiery flames. Amid thunder and lightning You were revealed to them and with the sound of shofar You appeared to them, as it is written in Your Torah: And it was on the third day when it was morning, there was thunder and lightning, a heavy cloud was on the mountain and the sound of the shofar was very strong, and the entire people in the camp trembled.² And it is said, And the sound of the shofar became increasingly stronger, Moses would speak and God would respond with a voice.³ And it is said, And the entire people saw the sounds and the flames and the sound of the shofar and the smoking mountain, and the people saw and trembled and they stood from afar.⁴

256 THE WORLD WITHIN

E. W. & B. N.

4

is performed on that day. Why do we not call *Rosh Hashanah* by the name of the *mitzvah* only — i.e. the "Festival of the *Shofar*"?

The Call of the Shofar Arouses

ROSH HASHANAH AND ITS MITZVAH of shofar is different than the other festivals, and their *mitzvos*. On the other festivals, the fulfillment of the *mitzvah* is not critical to shaping the essence and the basis of the day: it is required to eat *matzah* on *Pesach*, but the eating of the *matzah* does not cause the essence of *Pesach* to take hold. In contrast, on *Rosh Hashanah*, the fulfillment of the *mitzvah* of blowing the shofar changes the day into "*Yom Teruah*." The very nature of the day is the sounding of the shofar; it is not just a *mitzvah* of the day, but rather it makes the day. The *Navi* reveals the reason for sounding the shofar as (*Amos 3:10*): "Is it possible that the shofar will be sounded in the city and the people will not tremble?" The essence of the sounding of the shofar is that it causes arousal.

2

463 / MUSSAF

— BOTH DAYS —

AMIDAH

Let there appear before You the Akeidah when Abraham, our father, bound Isaac, his son, upon the altar and he suppressed his mercy to do Your will wholeheartedly. So may Your mercy suppress Your anger from upon us, and in Your great good may Your burning anger withdraw from Your people, from Your City, and from Your heritage. Fulfill for us, HASHEM, our God, the matter that You promised in Your Torah, through Moses, Your servant, from Your glorious expression, as it is said: And I shall remember for them the covenant of the early ones, whom I have taken out of the land of Egypt before the eyes of the nations, to be their God; I am HASHEM.¹

For it is You Who eternally remembers all forgotten things, and there is no forgetfulness before Your Throne of Glory, and may You mercifully remember today the Akeidah of Isaac for the sake of his offspring. Blessed are You, HASHEM, Who remembers the covenant.

5

Our primary goal on *Rosh Hashanah* is to arouse our hearts and to perform repentance, and this arousal is stimulated by the sounding of the shofar. *Rosh Hashanah* is accordingly called *Yom Teruah*, for it is the sounding of the shofar that creates the unique nature of this day, unlike the other festivals, whose respective *mitzvos* do not create the essence of the day. *Yom Teruah* indicates a day of spiritual arousal and inner reflection brought about by the sounding of the shofar.

Likewise, R' Yosef Giktalya writes in *Ginas'Egoz* (p. 48a), "The primary function of the shofar is arousal: making hearts aware that there is a King Who will be faithful in the future to reward and faithful to punish, and that there is judgment and a Judge Who looks and sees and supervises all of our deeds, both good and bad; in the future he will mete out punishment... therefore the shofar is sounded in order to arouse their hearts."

6

Apparently, this is what R' Yechezkel Abramsky zt"l intended when he said that the Rambam derived his concept from the verse "it is a day for you of sounding the shofar." The uniqueness of *Rosh Hashanah* is that it is called by the special *mitzvah* fulfilled on this day. The name *Yom Teruah* reflects the essence of the day: spiritual arousal and repentance. The Rambam hints to this when he writes that the shofar conveys: "Wake up, sleepers from your sleep, and those who slumber arise from your slumber; examine your deeds and perform repentance," for that is the essence of the day.

Self-Arousal

ALTHOUGH WE HAVE NOTED THAT the sounding of the shofar brings us to spiritual arousal and repentance, it is important to mention that the actual accomplishment of results is dependent solely on the individual himself, and his actions. There is no other person that can accomplish this for him, as Chazal teach (*Avos 1:14*), "If I am not for me, then who will be for me?"

These questions serve to highlight the deeper meaning of this *berachah*. While the simple meaning of the words definitely refers to our having awakened again, however, in a broader sense, we are here giving thanks to *HaKadosh Baruch Hu* for our special awakening as members of *Klal Yisrael*. At the creation of Chavah, we find the words וַיַּפֵּל ה' אֱלֹהִים תְּרֵדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן *Hashem made a deep sleep fall upon Adam and he slept* (Bereishis 2:21). The Torah then continues to describe how Chavah was created: וַיִּקַּח אֶחָת מֵעֲצֵי מֵעֵץ הַיָּדָע וַיַּצְלַע... וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם *HaKadosh Baruch Hu* formed the woman out of one side of Adam, who was originally created with two sides (Eruvin 18a). Whereupon, we find Adam happily exclaiming: וְזֶאת הַפֶּעַם עֵצָם מֵעֲצָמִי וְבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לֹאֵת יִקְרָא אִשָּׁה *This time it is bone of my bones and flesh of my flesh. This should be called woman* (Bereishis 2:23). However, it is noteworthy that after his deep sleep we do not find that Adam ever awoke! While he was in the original state of creation, before being divided into man and woman, this "dual" Adam *HaRishon* was able to perceive the *Shechinah*, and was cognizant of מְלֵאכָה כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ *the entire world is filled with His glory*. Once the "anesthesia" of תְּרֵדְמָה *deep sleep*, fell upon him, Adam and his counterpart Chavah did not regain this state of superawareness of the presence of *HaKadosh Baruch Hu*. They, and all humanity which followed, remained in the same limited state of awareness in which we live today.

However, we, as *Bnei Yisrael*, did historically receive flashes of a clear perception of the presence of *HaKadosh Baruch Hu*. We had the experience of *yetzias Mitzrayim, krias Yam Suf, Matan Torah*, and all the *nissim geluyim* (open miracles) in the desert. We are able to exclaim, *Your children beheld Your majesty, because we did, for short periods of time, come out of the תְּרֵדְמָה of mankind.*

היסוד הראשון והבסיסי ביותר בתקיעת שופר הוא שאנו באים לקיים מצוות ה' אשר ציונו לשמוע קול שופר. בפשטות, בתמימות ובענווה. כלי חכמות רבות. פשוט לבוא כעבדים ונבנים נאמנים, הששים ושמחים לקיים מצוות אביהם-מלכם. אין לנו שכל להבין עומק הדברים, ולא בינה לדרת לטודם. אנו חוזרים לנקודת התמימות שבלב ובאים בשמחה לעשות רצון ה'.

יסוד זה הוא עניין גדול מאוד בעבודת ה' באופן כללי. ברוך ה' יש הרבה טעמים והסברים לכל דבר ועניין בעבודת ה'. ואולם, צריך לשים לב שלא יאבד האדם את היסוד הבסיסי של כל עבודת ה', שהיא התמימות עם ה' - נאמנות פשוטה לקיים רצון אביו שבשמים, 'כי הוא אמר ויהי, הוא ציווה ויעמוד'. יש לדעת, שכל מה שאנו משיגים בשכלנו הוא בחינת מה שאנו מבינים, ואם כן נמצא שכביכול אנו מתעוררים לעשות בגלל ההבנה שלנו. מה שאין כן אם האדם בתמימות, כי אז ההתעוררות שלו לעשות איננה מחמת הבנתו כי אם מחמת נאמנותו לה', וזהו דבר גדול מאוד. כי התמימות מקשרת אותנו אל כל מה שמעל השכל. נמצא, שדווקא נקודת תמימות פשוטה זו, היא שיוצרת לנו זיקה ושייכות לכל העומקים שבמצוות ובתורה. כי שכלנו - מוגבל הוא, ודווקא התמימות, שהיא היסמכות על ה' - היא עולה אל המקור שממנו באו הציוויים. התמימות היא המקום שבו אין לנו דעת, וממילא היא המקום שבו הדעת שלנו היא כביכול דעת ה', כי אנו עושים על סמך דעתו ולא על סמך דעתנו אנו.

על כן כל אדם, ואפילו החכם ביותר, צריך תמיד לשמור על תמימתו עם ה', להרגיש שביחס לה' - כל הבנותיו וידיעותיו הם אפס ותוהו, כי מה נחשבת ידיעת האדם מול דעת עליון? ועל ידי זה יקשר עצמו אל ה' יתברך בנאמנות ובחזקה, ויסמוך לבבו על ה'. על ידי כך יקשר את מעשיו עם ה', וממילא יעשו פרי גדול למעלה, כי ה' אלהיו עמו, ומשתתף במעשיו להשלימם, כאמרו: "אקרא לאלהים עליון לאל גומר עליי". ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו."

משפט לא-להי יעקב

ריח

11

יא. במה לתפוס את המחשבה בראש השנה

מהות ראש השנה - מלכויות, העבודה ביום זה היא כמה שיותר לחדד את הרגשת העבודת שלנו למלכותו יתברך, ויום זה מסוגל הוא לתת כוחו לכל השנה, וכמו כל חג שיש בו עוצמה וסגולה לתת כוחו לכל השנה עד למחזור הבא כשיבוא מחדש, פסח סגולתו לאמונה, שבועות - לאור תורה, סוכות - השגחה פרטית שהוא ענין ענני כבוד מן וברא. כמו כן ראש השנה סגולתו ועוצמתו להשריש יראת שמים, הרגשת מלכות עלינו בתורת עבדיו, ולהרגיש את חלותנו בו כעניי עבדים אל יד אדוניהם.

ולכן כמה שיתפוס אדם את מחשבתו בראש השנה בחידוש והמחשת * "מלכויות", שהקב"ה הינו מלך ואנו תלויים בו בכל מכל, הן בחומריות והן ברוחניות, בכל פרט ממש אנו צריכים לעזרתו, ומבלי עזרתו לא נוכל לעשות ולהצליח בכלום, ולבוא כרש ואביון ממש, וכמו שאומרת הגמ' (ראש השנה ט"ז ע"ב): "כל שנה שהיא רשה בתחילתה עשירה היא בסופה", ופירש"י שם: שבא האדם בתחנונים כעני ורש, וכן אמרו שם: "כמה דכייף אינש טפי מעלי", כמה שיכופף האדם עצמו בראש השנה, יותר יועיל לו לצאת צדיק בדינו, ולכן אין ערוך לכל חיבור מחשבה או התמדת מחשבה שכזו בראש השנה לתת כחה לכל השנה להיות מתחזקים בנקודה זו. ושכללה לכיוון מאד לבקש על מלכות שמים שאלו בעיקר בקשותינו ברה"ה, שימלוך הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל, לרצות את זה לכסוף לזה, ולהבין שזו תכלית הטוב המיועד לנו בהתגלות יחודו השלם בעולם.

נעשה ונשמע

אם כן, היסוד הראשון לתקיעת שופר, כמו לכל עבודת ה', הוא התמימות עם ה'. וזה מה שאמרו ישראל קודם מתן תורה, "נעשה ונשמע". לפני כל ההבנות והרעיונות, ולפני כל מה שננסה לקלוט בעצמנו - ראשית כל נעשה, בלי הבנה מצדנו. אך דווקא משום כך נוכח שהמוחין שלנו יהיו דעתו של ה' יתברך, כקטן ששכלו הוא השכל של הוריו, כי הם המכוונים אותו בדרך. וזהו יסוד גדול לכל מעלות הקודש, ולמידת הענווה ולאהבת הבריות.

גיבורי כוח'

עוד יש לדעת דבר חשוב, שלמעשה לא בכדי אמרו ישראל "נעשה ונשמע". וצריך להבין גם את מאמר חז"ל שזהו רז שמלאכי השרת משתמשים בו, וסמכו על כך את הפסוק "גיבורי כוח עושי דברו לשמוע בקול דברו" - שהקדימו "עושי דברו" ל"לשמוע בקול דברו". ויש להבין מהו "גיבורי כוח", אם כך כינו את המלאכים, בוודאי יש לזה קשר לעניין הפסוק כולו, שהוא הערך של הקדמת "נעשה" ל"נשמע". ויש להבין דבר גדול, למעשה, אם מקיים האדם את המצוות בגלל שמע והבין - ההירתמות שלו בקיום המצוות עלולה להיות חלשה, כי טבע שכל האדם שהוא עלול לעליות וירידות, פעם מבין יותר ופעם פחות, פעם בבהירות ופעם בערפל, פעם מלא ספקות ושאלות ופעם איתן ויציב. ואם כן, אם יקיים האדם מצוות מכוח מה שמבין בשכלו, הוא עלול להתרופפות בקיום רצון ה', כי שכלו נתון למהמורות. כל מי שמעמיד את קיום המצוות על בסיס ההזדהות בשכל ובהבנה - אף שבוודאי יש מעלה בהזדהות זו, מכל מקום עלול הוא מאוד לרפיון בקודש ולחולשה רבה. דרך זו עלולה להביא את המתחנכים בה לדלדול הנאמנות לה', עד, תלילה, להזנחה גדולה של התורה. לכן צריך להזהר האדם בריבוי חכמה, ולעולם צריך שתהיה היראה קודמת לחכמה. היראה היא הנאמנות הפשוטה לה', והיא כתר מעל החכמה, שהיא מה שהאדם מבין בשכלו.

מכאן יובן מה שאמרו "גיבורי כוח עושי דברו", כי מי שמקדים "נעשה" ל"נשמע" עושה את המצוות לא מכוח ההבנה שלו, אלא מתוך הנאמנות לה', צייתנות פשוטה והתבטלות, מתוך הכרת רוממות ה', שכל האדם כאין וכאפס לעומתו. ממילא תיוולד באדם זה גבורה ומסירות רבה לקיום דבר ה', ויהיה זריז ונשכר בעבודת המלך העליון ברוך הוא. אך אם יתחיל בשכלו ובהבנותיו - קיום המצוות עלול להיות

On the verse תרועה אשרי העם יודעי תרועה (Tehillim 89:16), which is said immediately after the shofar is blown, our Sages explain these words as meaning "Fortunate are Yidden who know how to win over their Creator with the notes of the shofar." Even if Hashem has already sat down on His seat of strict justice, on hearing these sounds, He will adopt the mood of compassion and will move to the seat of mercy — בקול ה' שופר. The obvious question is, What is the secret of the shofar? Why should the simple, unsophisticated action of blowing a ram's horn have such a far-reaching effect and awaken Divine clemency towards us in this phenomenal manner?

Our Sages say, "All animal horns are valid for use on Rosh HaShonah except those of a cow or calf (Rosh HaShonah 26a). The reason given for this exclusion is that when we blow the shofar, it is akin to entering the kodesh hakodashim — and since the calf was worshipped by klal Yisroel in the form of a golden calf, it is improper to go into this holy sanctuary with a horn which recalls that disgraceful episode of idolatry. Why, however, is tekias shofar equated with entering the Holy of Holies?"

16

לגלות בחוץ את קדושת ישראל, ולהמשיך מהפנימיות לחיצוניות, וכך נמחלים עוונותיהם של ישראל. לכן אנו אומרים על הזיכרון שה' זכור לנו - זוכור לנו עקדתו, ומהו שאנו אומרים 'לנו'? הכוונה היא, שאור הזיכרון יופיע ויתגלה בממד שלנו, שהוא העולם הגלוי, והיינו שיימשך האור מהפנימיות אל החיצוניות. כי בפנימיות אין שכחה לעולם, אך בחיצוניות יש שכחה, ואנו מבקשים שה' יזכור לנו היינו אצלנו, בחיצוניות, ועל ידי כך יושבתו כל הדינים והקטרוגים.

בית המקדש - היכל קה"ק בחיצוניות

והנה יש להשכיל ולהבין, שכית המקדש נכח בחיצוניות העולמות, שהוא היה מהעולם הזה ממש, והעין הגשמית הייתה יכולה לראות אותו. אלא שהיה מקום קדוש וטהור, שבו השתוותה החיצוניות למדרגת הפנימיות, ואור הפנימיות התגלה כבהירות רבה. והוא סוד ירושלים של מטה המכוונת לירושלים של מעלה, שהוא היכל קודש הקודשים העליון שכנגדו מכוון היכל קודש הקודשים התחתון. כך, שבבית המקדש החיצוניות הותאמה לפנימיות, ואור הפנימיות התגלה בחוץ, בלי חושך ובלי שכחה. נמצא שבאמת בפנימיות תמיד הכל גלוי וקדוש, והכל מאיר.

17

תקיעת שופר - כניסת הנשמה להיכל העליון

עבודת הזיכרון ביום ראש השנה היא סוד עליון, שבו אנו נכנסים להיכל קודש הקודשים העליון, שבו אין שכחה כלל והכל קדוש וישראל טהורים, ואנו ממשכים ממנו אל החיצוניות, כחינת 'זכור לנו', שממשיכים את הזיכרון אלינו, ועל ידי כך מגלים את אור הפנימיות בחיצוניות ממש. כי הזיכרון אינו רק כניסה לפנימיות, אלא גם גילוייה אחר כך בחיצוניות. כי זה עניין הזיכרון, שהוא חושף דבר מההעלם אל הגילוי. הוא פועל במקום השכחה, ושב ומוכיר את מה שנעלם. היינו שהוא חושף את הפנימיות בחיצוניות.

מכאן נשכיל עוצם מעלת תקיעת שופר, שהיא עיקר סגולת הזיכרון. השנה, מכוח השופר אנו נכנסים ממש אל היכל קודש הקודשים העליון, שכן הוא סוד השופר והזיכרון שהוא המשכת הקודש מהפנימיות אל החיצוניות, ולכן צריך להיכנס פנימה ממש, כדי להמשיך חוצה. ונמצא שהשופר מכניס את נשמות ישראל חזרה אל היכל העליון של קודש הקודשים העליון, והתקיעה היא בחינת המשכה חוצה, להמשיך את הקודש מהפנימיות לחיצוניות. ומכאן נבין שתקיעת שופר היא ממש כמו כניסת כוהן גדול לקודש הקודשים. אלא שכוהן גדול נכנס לקודש הקודשים למטה, בתוך הארץ, שבמקדש קודש הקודשים התחתון היה מגלה את העליון, ולכן נכנס בו בגופו ממש, בסוד החיצוניות, ונשמתו הייתה נכנסת להיכל קה"ק העליון, שהגוף נכנס למטה והנשמה למעלה. מה שאין כן בשופר, שאין לנו קה"ק למטה, אבל למעלה תמיד נותר קודש הקודשים בשלמותו, בהיכל עליון מאוד, וכל מי שזוכה נכנס אליו וממשיך ממנו אור עצום.

ולכן רצון השי"י שכל אחד ישחדל להשריש בנפשו, שעיקר ראש השנה אינו תלוי בהרגשת הלב כלל, ואין תלוי בהתעוררות הלב כלל, רק בגדול היגיעה לעשות נחת רוח לאבינו שבשמים, בכל מצב, ובכל אופן של התעוררות, ובכל הרגשה, כי אחנו עבדים נאמנים, ובנים נאמנים, ואין אנו בחרים מצבים מסויימים

שמוצאים תן בעינינו, אלא אנו בטלים ומבוטלים לדבר אחר ויחיד, להתמלאות בכל עת עם מחשבה אחת ויחידה, לעשות נחת רוח לאבי שבשמים בכל מחשבה שאני יכול לחטוף כעת. ואנו יודעים שזה כל עבודת ה', זה כל עבודת היום, ממילא שום דבר אינו מפריע מעבודת היום העיקרית, ושום דבר אינו יכול להזיז אותנו מעיקר עבודת ראש השנה, מפני שבכל מצב שיניחו אותנו, אנו זוכים להגיע מיד אל הנקודה הפנימית של עיקר עבודת היום, שהיא לחטוף, עוד מחשבה לעשות רצון הכבוד. בתוך המצב שהוא הניח אותי ברגע זה.

14 סוף היום

שופר - כניסת כוהן גדול לקודש הקודשים

רואים אנו שהשופר נחשב לבחינת כניסת כוהן גדול לקודש הקודשים ממש, וממילא ברור מדוע תפילות ימים נוראים נחשבות לשיריים מהמקדש, שכן באמת יש בהן אור של בית המקדש, וממילא פעולתן גדולה ועצומה מאד.

הגמרא מבארת שהסיבה ששופר נחשב כמו כניסה לקודש הקודשים הוא בגלל שהשופר בא לזיכרון, כדברי הגמרא שהשופר מעלה את סוד 'הזיכרונות'. מכאן למדים אנו מהו סוד הזיכרון, כי הגמרא אומרת שכיוון שהוא לזיכרון הרי שנחשב כמו קודש הקודשים. רואים אנו שסוד הזיכרון נחשב כקודש הקודשים וכל כך עצומה מעלתו, עד שאפילו מי שתוקע בשופר בבית כנסת בדרום הארץ או בצפונה, רחוק מקודש הקודשים, פעולתו עולה לעילא להיחשב ממש כקודש הקודשים עצמו. והוא דבר עצום וגדול מאוד, ונעוץ בסוד הבנת מהות הזיכרון, שהגמרא בקבילה אותו לכניסה לקודש הקודשים.

15

אין שכחה לפני כיסא כבודך מול 'זכור לנו'

על עניין הזיכרון יש לשאול, אנו מבקשים מה' שיזכור לנו את אבותינו ואת עקדת יצחק, ומצד שני אנו אומרים כי אין שכחה לפני כיסא כבודך. אם כן קשה - אם אין שכחה, מדוע צריך לבקש שה' יזכור?

אלא שבאמת הנהגת העולמות היא בפנימיות וחיצוניות. וכן הוא איש ישראל שיש לו פנימיות וחיצוניות. הפנימיות לעולם טהורה וקדושה מאוד מאוד, ועוצם רוממות הפנימיות היא ממש כמו קודש הקודשים. הנשמות שלנו נמצאות מתחת כיסא הכבוד שהוא בחינת היכל קודש הקודשים העליון כנודע שבו מאיר אור הכבוד, ולכן אנו אומרים כי אין שכחה לפני כיסא כבודך. כי באמת בכיסא הכבוד זוהר קדושת נשמות ישראל גלוי ומאיר תמיד, והן לא נחשכות אף פעם מזוהמה וטומאה. נמצא שלא שייך זיכרון בכיסא הכבוד, כי אין שם שכחה, ותמיד גלוי וניכר בו עוצם קדושת ישראל.

ואמנם בחיצוניות, במקום הגוף וחיי האדם בעולם, שם יש הסתר והחשכה של האור, והוא בחינת שכחה. כי מקור השכחה בקליפות כדברי האר"י לכוונת הלבושים, ובעולם הזה אוחזות הקליפות, ולכן הקדושה מסתתרת בבחינת שכחה. כי כן היא מהות השכחה, שדבר מסתתר מהרעת של האדם ונעלם ממנו. והוא עניין ש'שכח' אותיות 'חשך', שזה חושך והסתר.

והנה הזיכרון שאנו מבקשים בראש השנה אינו מוסב על הפנימיות, כי בה לעולם אין שכחה, אלא על החיצוניות, והיינו שאור הקדושה של ישראל יתפשט ויתגלה גם בחיצוניות, וגילוי זה ימתיק את כל הדינים וכל הקטגורים, שכל כוחם בא כיוון שכלפי חוץ ישראל נראים חלילה מקולקלים, לכן מוצאים פתחון פה, ולפיכך צריך

21 פנימי

The Treasure-House Opener The tool for bursting through and opening up hidden things is the shofar.

The mitzvos contain various powers and tools. There is the power of remembering, contained in tzitzis, as it says, "You shall see it and you shall remember." Another example is tying Hashem's Oneness to ourselves through the straps of the tefillin. And there is lulav, sukkah, mezuzah, etc. Every spiritual tool has its special capability, just as every material tool possesses a specific capability.

The capability of the shofar is to break through barriers and uncover hidden things. An example of this is the hidden treasure that was kept for thousands of years in Hashem's treasure-house: the holy Torah. For 974 generations before the Torah was given, people did not know the Torah, because it was so tremendously hidden.

But when the proper time came for revealing the Torah and bringing it down to the earth, it says:

And on the third day, when it was morning, there was thunder and lightning and a heavy cloud on the mountain, and a very loud sound of shofar.

In order to burst open the treasure-house of the Torah, Hashem used the tool that breaks into hidden things: "a very loud sound of shofar." Then the Torah was revealed, and was given to the Jewish people. Along these lines it says:

The Rabbis taught: Six shofar blasts are blown on Erev Shabbos [by an appointed herald to remind the people of the arrival of Shabbos]... he sounds teki'ah, teru'ah, teki'ah, and he ceases from work.

As Rashi explains, "he ceases from work" means that it becomes Shabbos for him. By blowing the shofar, he accepts Shabbos. This shows that the sanctity of Shabbos is not from this world; it is mei'ein Olam HaBa. It is hidden away as compared to this world. Therefore the shofar is used to burst open the storehouse of hidden treasures, and Shabbos thereby comes to the world.

So it will be also in the future to come. When the day of retribution and revenge upon the nations will arrive, and salvation and redemption will come to the Jewish people, then the sound of the shofar will burst open the treasure-house. The desire to redeem Klal Yisrael is hidden away in the heart of HaKadosh Baruch Hu. It is hidden so deeply that it has the aspect of "the heart does not reveal it to the mouth." In order to break past the barriers and reveal that day, it says:

On that day, a great shofar will be sounded...

The shofar will burst open the hidden treasure-house, and the moment of ge'ulah will come to the world.

The very shape of the shofar alludes to this ability to break through barriers. The shofar starts with a narrow mouth-opening, and gradually broadens out until it becomes wide. This signifies that matters which are closed and constricted will open up and go out to the "expanses." The pasuk we recite before blowing the shofar is:

From the straits, I called out to Hashem. He answered me in the expanses of Hashem.

When Hashem's salvation seems closed off and hidden, and a person is in the straits, the voice of the shofar comes and

וכן, ביום ראש השנה, נכנסים אנו בתקיעת שופר אל היכל קה"ק העליון, ולכן באמת מצוות השופר איננה עם הגוף כלל. כי הדבר היחיד שאנו מוציאים מאתנו בכחינה גשמית הוא ההבל, שהוא אוויר בעלמא, ואין בו ממש, ולכן באמת אין בשופר עבודת גוף, אלא עבודת נשמה פנימית, בסוד כניסת נשמה להיכל קודש הקודשים העליון, שלכן המצווה הזאת היא רוחנית וזכה ממש, בלי גוף, כדי להעלותנו אל היכל העליון ולהמשיך ממנו אור עצום. והוא אשר מבואר בגמרא, שתקיעת שופר היא ממש כמו כניסת כהן גדול לקודש הקודשים.

התחזקות שצא

עניני תקיעת שופר

שיחות

ב

19

תכלית שמיעת השופר היא, לזכות ללכת באור פני ה' במשך כל השנה הבעל"ט.

כשפת אמת זי"ע כחוב על לשון חז"ל הקדושים, "אמרו לפני מלכויות", שבראש השנה אנו זוכים להיות תמיד במצב של "לפני", במצב של לפני ה', במצב של פנים בפנים, במצב של "באור פניך יהלכון", והעבודה שלנו היא, להמשיך את זה על כל השנה כולה, "ובמה בשופר". ניש גירסא אחרת בחז"ל הקדושים, שכתוב שם, "אמרו לפני מלכויות", "אמרו לפני זכרונות", "אמרו לפני שופרות", אבל בגמרא שלנו הגירסא היא "אמרו לפני מלכויות", "אמרו לפני זכרונות", "ובמה בשופר". ומבאר השפת אמת זי"ע, "ובמה", כיצד תזכר לדרגה הנפלאה והנשגבה הזו של "לפני", שהמלכויות יהיו "לפני", והזכרונות יהיו "לפני", "בשופר", כי על ידי השופר הקדוש, ועל ידי הפסוקים של שופרות, אנו זוכים לקבל את ההשפעה של מעמד הר סיני, של "אנכי ה' אלקיך", של "נבקעו עליונים ונבקעו תחתונים וראו שהוא יחיד", ועל ידי זה אפשר לזכות להיות בשעת המלכויות והזכרונות במצב של "לפני", וזה ישפיע שנזכה להיות כל השנה כולה במצב של "לפני". וכמו שכתוב בגמרא "כיון דלזכרון אתי, כלפנים דמי", נגרמו כזה, שעל ידי השופר של ר"ה זוכים להיות תמיד לפני ולפנים.

20

ולכן תיכף לאחר התקיעות אנו אומרים, "אשרי העם יודעי תרועה", היינו, אשרי מי שיודע מה היא הנקודה העיקרית של כל התרועה, מה הוא התכלית של כל העבודה של שמיעת קול התרועה. התכלית והמכוון של כל זה הוא, ה' באור פניך יהלכון, שנזכה על ידי זה במשך כל השנה הבאה ללכת תמיד באור פני ה'. כמו שאנו מבקשים בסיום כל תפילת שמונה עשרה, "כרכינו אבינו כולנו כאחד באור פניך", שזה התכלית של כל השמונה עשרה, שנזכה להיות באור פני ה', כמו שכתוב שחזרוץ על השטר בשיטה האחרונה, ועל זה אומרים חז"ל "אנו אין לנו אלא אור פניך". זהו "אשרי העם יודעי תרועה", שהם יודעים שהתכלית והנקודה העיקרית של כל התרועה, היא שנזכה במשך כל השנה כולה ל"ה' באור פניך יהלכון", שכל השנה נחיה באור פני ה', ונרגיש שאין לנו אלא מאור פניך, שזה יהיה כל חיותנו ושמחתנו, כל משהו ומשהו שאנו זוכים לזכור מהש"י ומעשיית רצונו, וכל רגע שאנו זוכים לזכור שהכל מאור פני הש"י.

breaks through the constrictions, and the salvation comes in the "expanses."

Breaking Through to the Love On Rosh Hashanah there is another hidden matter that shofar is meant to burst open. In the heart of Hashem is hidden away a secret love for the Jewish people. The love that a father has for his child

is not readily apparent in every deed he does. A devoted father might turn down his child's request for a small expense, even though he is willing to put himself out for wedding expenses. A father is capable of sacrificing his life for his beloved son, but this is not apparent at all times. The power of love and self-sacrifice exists within the father's heart in a hidden form, and in moments of truth, it is revealed and expresses itself in action.

So Hashem conducts Himself toward the Jewish people. One of the Thirteen Attributes of Divine Mercy is "ve'emes." The ultimate truth, the innermost will of Hashem, is to bestow goodness with all the power of love and compassion. Within a world of chesed there still exist situations where Hashem's love is hidden and His mercy is stored away. The sound of the shofar comes and breaks through the barriers and opens up the trait of emes that is in Hashem's heart.

At the other end, the shofar bursts open the hearts of Jews. In every Jew, even if he is far from Torah and mitzvos, is hidden an innermost will to keep Torah and mitzvos, as the Rambam explains regarding the law of "He is coerced until he says, 'I want it.'" Along these lines the Jewish people says to Hashem:

It is revealed and known to You that it is our will to do Your will. What stops us? The leaven in the dough.²¹

In order to bring the innermost will of Klal Yisrael to outward expression, to uncover the "it is our will to do Your will," the shofar comes and brings it out into the open. It breaks through the barriers of the heart. The nature of the sounds emanating from the shofar are such that they both break through to Hashem's heart, to His compassion for the Jewish people, and they also break through to the Jewish people's will to return in complete repentance to Hashem.

Shofar - R. Yonatan Emmet

26 A Thing for Every Time

As we have seen, the particular combination of sounds that emerge from the shofar on Rosh Hashanah can be seen as a reflection of the spirit of Rosh Hashanah itself. However, the structure of sound that the shofar forms not only captures the nature of the day, but also addresses the nature of man himself. Rav Aaron Soloveitchik suggested an interpretation of the shofar's voice, according to which the sequence of sounds prescribed by the Torah - tekiah-teruah-tekiah - represents the state of mind one has, and ought to have, upon facing divine judgment, in the broader spectrum of time.

The center of the formation - the teruah - represents the present, the state one is naturally in when contemplating one's standing in judgment before Hashem. We all have what to correct and improve upon, be it in the realm of בין אדם לבין אדם or בין אדם למקום, לחבירו, in the close knit family circle or in

וזהו שאמר הכתוב "ה' בקול שופר", כי כביכול הש"י מניח את עצמו בתוך קול השופר, והש"י משמיע לנו את קולו בתוך קול השופר, ועל ידי קול השופר מתגלה אלינו הש"י השוכן ושורה ומצא בתוך קול השופר.

ולכן כדאי להתעורר, מלבד הכונה לקיים את עצם המצוה הקדושה, שזה העיקר, שאנו זוכים לקיים כעת את מאמר ה', כמו שכתוב רחמנא אמר תקעו. נוסף על זה, אפשר כעת להכניס בכל תקיעה, הרבה מחשבות טובות וקדושות, דהיינו, בתקיעה אחת, להתבונן ולהכניס את כל הצעקות, והתפילות, והבקשות, והרצונות שלנו, בכל ענין של עבודת ה' בפרשות, באהבת ה', ביראת ה', בתורה, בהתחזקות, בהוריה לה' על כל דבר, בקדושה, בהמלכת ה' על כל דבר ועל כל מצב, ובכל הפרטים של עבודת ה'. ובתקיעה השנייה, לבקש מהש"י לזכות לקבל כעת את הקול שהש"י משמיע לנו, ומאיד בתוכינו, ומשריש בנפשינו, וחוקק בליבנו, שישארו האורות הנפלאים האלו, וההשפעות העצומות האלו, והמתנות היקרות האלו, וההשגות, וההרגשות, והקדושות, והסיוע בכל עניני עבודת הש"י, כולם ישארו ויהיו תקועים וקבועים בתוכינו, כמשך כל השנה הבעל"ט.

25 אמרו לפני מלכיות / שופרות

ובאמרו "ה' בקול שופר" יתעורר לב האדם כמה שכתבו בספרים הק' (ע) חסד לאברהם, לקוים פ' נצבים, בשם הרה"ק ר' ברוך ממעוזינו ז"ל, ואמרי נעים פ' תבא ד"ה והיה, והפארת שמואל פ' תבא את ג' בכוונת תיבות "ה' בקול שופר", שביכול הש"י בעצמו שורה בתוך קול השופר והוא התוקע כביכול עכ"ל. וכשם משמואל (ר"ה עמ' כ"ה) כתב על זה, דכיון שהקב"ה הוא

התוקע, הרי כח השופר כל כך גדול, עד שאפשר לתקן בה אפילו החמא של עץ הרעת, אשר הפגם שלו הגיע כל כך למעלה עד למקום שאין כחה מעשי בשר ודם לתקנו, אבל כשהקב"ה תוקע בשופר, אז יש בכח תקיעה זו לתקן הכל. ובתפארת שמואל (שם) הוסיף וז"ל: העיקר לכל ידמה האדם בנפשו אשר הקול יוצא מכת הבעל תוקע, רק ידע כי כביכול בעצמו הוא המשמיע קול השופר לעורר ללב האדם, והוא בחי שכניה מדברת מתוך גרונה וכו', ואשרי לאדם זה נחשומע קול שופר בכוונה זו, כי אז בודאי יתלהב לעבודתו בזכרו אשר אב הרחמן רוצה בתשובתו והפץ לקרבו לעבודתו עכ"ל, וכל זה יש להתעורר באמירת פסוק זה אשר כאן גילה

27 the wider social sphere. Recognizing our present condition, we feel a certain degree of uncertainty and instability, associated with the wavering wail of the teruah.

The Torah, however, does not wish us to succumb to this disheartening feeling and fall victim to despair. Through the additional sounds of the shofar - the preceding and following tekiah notes - it makes sure to remind us that the present, and with it our present state of being, inadequate as it may be, exists only as an immeasurable fraction in the vast scale of time, nestled between a sheet of pure past and blanket of equally pure potential future. פשוטה לפניו - there is simplicity before the entanglement, stability and wholeness after the fragility and fracture:

The first *tekiah* symbolizes the past, that which preceded the present state of "*teruah*". Each and every one of us has an untainted and unblemished starting point - היא טהורה היא - אלוקי, נשמה שנחת בי טהורה היא - the soul you placed within me is pure. We were all created in the image of perfection, before befalling faultiness, in the words of *kohélet* (7:29): "אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יָשָׁר, וְהִמָּה בִקְשׁוֹ: (7:29) "הַשְׁכֵּנוֹת רַבִּים - "G-d has made man simple, but they sought many intrigues." Knowledge and understanding of our pure foundation can, and should, give us the hope, confidence and strength to make it so that the future too shall be one of simplicity and purity, as expressed by the second *tekiah*.

Along the lines of this idea regarding the pure essence of a Jew and the external nature of his sins, *Shem Mishmuel* adds that this is why before Rosh Hashanah we read *Parashat Nitzavim*, with its central theme of the covenant between Hashem and *Am-Yisrael*. This serves as a reminder of our deep rooted relationship with Hashem and consequently our intrinsic inclination to holiness and purity, which is the basis of the judgment of Rosh Hashanah and atonement of Yom Kippur.

29 The Thicket and the Ticket

One of the central motifs of the shofar is of course, *akeidat Yitzchak*. It is for this reason that a ram's horn is used (*Rosh Hashanah* 162). In regards to "Yitzchak's ram", the Torah says (*Vayeira* 22:13): "וַיִּשָׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל אַחֵר נֹאֲחָז בְּקַרְנָיו" - "And Abraham raised his eyes and saw a ram,

caught in the thicket by its horns." In the midrash on this *pasuk*⁹, Chazal creatively expand on the theme of being caught and entangled, and make the following comment:

"כל ימות השנה ישראל נאחזים בעבירות ומסתבכין בצרות ובראש השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו ונוכרים לפני הקדוש ברוך הוא והוא מוחל להם"

* "All year round the people of Israel hold on to aveirot and are entangled in troubles, but on Rosh Hashanah they take a shofar and blow into it, and are remembered before Hashem, and He forgives them."

30 Who of us does not find himself occasionally "caught up in aveirot and entangled in troubles?" Not necessarily in the narrow sense of one specific aveira or another, but in the broader sense of self entanglement in the comforting ropes of routine, the mindless travel down the path of habit and convenience. Often, we are fearful of change

and weak in face of the burden of commitment to it, even when we are fully aware that it is desperately needed.

Change is a long and bumpy ride, but the first step of the first day of every journey is one small but indispensable moment: waking up. This, is the shofar's call to us: "Sleepers! Arise from your slumber. Release your grip on aveirot. Untangle yourselves from troubles. Today, change but your mindset, so that tomorrow you can change your life." On Rosh Hashanah all we need is to escape the thicket, and shofar is the ticket.

message, this in fact makes perfect sense; it is not the instability and uncertainty of the *teruah* that we prolong and rejoice in, rather the comforting safety of the *tekiah*, the embodiment of the holy day's positive element of joy. It is the confidence in a favorable judgment granted to us as members of *Klal-Yisrael* that we celebrate, as we optimistically gaze towards a future return to a past state of purity. In this sense, we truly do go out with a blast.

31 26

TIMELESS SEASONS

That *teruah* provides the springboard to *teshuvah*; we reactivate that bond in order to return fully to the right path.

Perhaps for that very reason the only sound of the shofar that is mentioned in the Torah explicitly relating to Rosh HaShonah is the *teru'ah*: יום תרועה יהיה לכם (*Bamidbar* 29:1), and not *tekiah* or *shevorim*. This is because the sound of the shofar stems from within and symbolises the *פנימיות* of a Yid which is always ברעות with Hashem. It is this inseparable bond that bestirs Divine mercy.

* When we perform mitzvot, we use diverse, external parts of our body: our hands for charity, our head for tefillin, our mouth for eating matzah and sometimes our whole body as with the mitzvah of *sukkah*. The commandment of shofar, however, is different because it requires expelling breath from inside our body — and therein lies its unique symbolism.

32 Throughout the year we commit sins until we reach the stage of מתם אין בו ראש ועד ראש אין בו מתם (Yeshayah 1:6). We have besmirched ourselves from head to toe, and yet on Rosh HaShonah we stand before Hashem and try to find favour in His eyes. On what grounds?

The answer is that whenever a Yid strays it is only an outward act of waywardness, as indicated by the words מכף רגל ועד ראש — referring to outer limbs. However, the inner essence of a Yid — his פנימיות, is always firmly attached to Hashem. Despite his wrongdoings, he never severs his bond with Hashem and his basic loyalty remains intact notwithstanding his occasional lapses.

It is this פנימיות, this inner core of allegiance, that is represented by the sound of the shofar that comes from within. When its notes are blown and a Yid submits afresh to Divine authority, he does so with a פנימיות that is untarnished. This פנימיות is his kodesh hakodashim and when it is evoked through the shofar, it immediately gives rise to Divine favour.

This thought lends deeper meaning to a verse in parashas Balak ולא ראה עמל בישראל "Hashem has not observed any perverseness amongst klal Yisroel" (Bamidbar 23:21). Why not — are we always perfectly behaved? In response, the verse concludes ותרועת מלך בו and Rashi explains that תרועה is an expression of ריעות, friendship and closeness. This means that even when a Jew is wayward, Hashem is prepared to play down his iniquity because בו — deep down inside that person there remains a ריעות, and an attachment which is never lost.

ונראה לומר בזה, ע"פ מש"כ במשך חכמה ס"פ וירא (כב, יד) שפעולת מסירות נפשו של יצחק בשעת העקידה הטביעה בבניו אחריו להיות נמשכים בסבעם אחרי ה', ואשר רצונם הפנימי הוא אך לעשות רצונו ית', וכמש"כ הרמב"ם (הל' גירושין ב, כ) בביאור הדין של 'כופין אותו עד שיאמר רוצה אני', שאין זו סתירה, כיון שבאמת רוצה הוא לנהוג כדין תורה, וע"י הכפיה מבטלים את יצרו המונע ממנו לפעול ע"פ רצונו האמיתי, ע"ש. וכן מצינו בברכות יז. י' אלכסנדרי בתר דמצלי אמר הכי רבש"ע גלוי וידוע לפניך שרצונו לעשות רצונך, ומי מעכב, שאור שבעיסה (כינוי ליצר הרע) ושיעבור מלכותי. וכל זה מוטבע בנפש הישראלי — כאמור — ע"י עקידת יצחק.

והנה הדבר מובן, שיסוד זה המורה על ערכנו העצמי והפנימי, רבה משמעותו למעמדנו ביום הדין, ויש בו משום גילוי מילתא על מעשנו הבלתי טובים, לומר שאינם מבטאים את רצונו הפנימי והאמיתי, ולעומתם המצוות שעשינו הן הנה בטיי אמיתי למהותנו ושאיפתנו. ולפי זה יש לומר דוהו שאנו מבקשים במיוחד לזכור את מעשה העקידה, ואומרים 'עקידת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור', דאין הכוונה לזכירת זכותו הגדולה גרידא של יצחק אבינו, אלא לזכור גם את תוצאות אותו מעשה הגדול, שעל ידו הוטבע בנו הרצון הפנימי לעשות רצונך, וזכירה זו היא ודאי זכירה 'ברחמים', כי על ידה ישפטו כל מעשינו לאור רצונו הפנימי הטהור.

So if we will ask what actually happened on Rosh Hashanah, the answer is: nothing at all! The world was created in Nisan, and on Rosh Hashanah there was but a Divine thought.

This makes a stark contrast between Rosh Hashanah and all the other holidays. The other holidays commemorate concrete events that actually took place, whereas on the day of Rosh Hashanah, nothing actually happened. The world just "came up as a thought."

The Reality of Thought However, what we just said is not completely true. When it comes to Hashem, "came up as a thought" does not mean that nothing at all happened on this day (as would be true if we were speaking of a thought that crossed the mind of a human being). Rather, "came up as a thought" in the mind of the Creator is actually "the beginning of Your deeds."

We find similarly in Chazal that "it came up as a thought" in the beginning to create the world through middas hadin. But Hashem saw that the world would not survive that way. He thus joined to it middas harachamim, which He placed first.⁵ Nevertheless, it is written: "In the beginning, Elokim [i.e., with His middas hadin] created." It is not written: In the beginning, "it came up as a thought" to create through middas hadin. This is because a thought of the Creator constitutes a reality — it is an actual deed.

אכן הרי אמרו רז"ל (שבת קמו.) שבשעה שעמדו ישראל על הר סיני פסקה זוהמא של חטא אדם הראשון. וביאר בנפש החיים (שער א פרק ו בהגה"ה) שלפני החטא היה רצונו של אדם כרצון קונו, וכמו שכתוב (קהלת ו, כט) "אשר עשה האלקים את האדם ישר", ובעת חטא עץ הדעת טוב ורע נתערבבו רצונות אחרים עם רצון זה, וכידוע שידעת' הוא לשון התחברות, וזהו זוהמא של אותו חטא. ואמנם בשעה שעמדו ישראל אצל הר סיני פסקה זוהמתן וחזרו

לאותה דרגה שרק רצון ה' מנחה אותם ומנהיגם. ודבר זה מוצא ביטוי במה שאמרו 'נעשה ונשמע', שמשמעות עניינו קבלה לעשות אפילו לפני ששומעים מה עליהם לעשות, וקבלה כזו לא תתכן אלא אם כן רצונם מאוחד עם רצון ה', כי אז ברור להם מראש שכל מה שיצוה אותם זהה עם רצונם, ואין מעצור ברוחם מלקבלו עליהם. כבר עכשיו, באופן שלא נשאר אז כי אם לשמוע את תוכן הציווי.

ועפ"ז יובן ענין קול השופר באותו מעמד, שהרי אז הצליחו בני ישראל לגלות ולבטא את רצונם האמיתי, שעל זה מורה קול השופר. ובכן מעמד הר סיני תופס מקום מרכזי בראש השנה, כי באותו מעמד השגנו כעם שלם את אותה דרגה שברצוננו עתה להזדהות אתה ולהיות נדונים על פיה. ומה מאד יוטעמו הדברים לפי מש"כ בפרקי דר' אליעזר (פרק לא) שהשופר של מתן תורה היה אחת מקרנותיו של אילן של יצחק, כי כאמור בשעת העקידה הוטבע חותמו של רצון זה בנפשות זרעו של יצחק, וכשעמדו אצל הר סיני הצליחו לדלותו ולהתנהג לאורו. ובאמת אותה דרגה שהשגנו במעמד הר סיני אין סוף עניינה מוגבל לאותה שעה בלבד, אלא הוא בנין אב למה שביבולתנו להשיג, ועל פיו אנו שואפים לחזור ולזכות לדרגה זו שוב, וזאת על ידי התעוררות מקול השופר ששומעים עתה, ועי"ז לקראת הגאולה העתידה, וכפי שאנו אומרים בסוף הברכה "תקע בשופר גדול לחירותינו", וכמבואר בפרד"א שם. שאותו שופר גדול הוא הקרן השניה של אילן של יצחק.

36 ארץ ציון יר פרחים

נראה שביאור הדבר מונח בהבנת העניין של 'עלה במחשבה' והנה בכללות, המחשבה נעלה מן המעשה. שהרי לכל הנמצאים במעשה ובפועל קדמה מחשבה ואין בכל הנמצאים מי שלא קדמה לו המחשבה. ומלבד זאת הרי יש במחשבה אופנים רבים אשר אינם באים לכלל מעשה, כי לא כל העולה במחשבה

Obviously, the books mentioned are not physical books, nor are the inscriptions made with actual ink on paper. Rather, Chazal are referring to the concept of "enrollment." Chazal are notifying us that on Rosh Hashanah, Hashem conducts the central "registration" for the new year.

Again, no actual weighing on a physical scale takes place; rather, the "weighing" referred to is conceptual. Every individual attributes a certain measure of significance to different things in life. We each have a mental "scale" that "weighs" which matters are more important to us and which are less so, what is our main priority in life and what is assigned secondary status. The Avodas Yisrael (Parshas Nitzavim, U'kvar yadua) quotes the Maggid of Mezritch, zy"ta, who said that the "inscription in the Book of Life" is actually an imprinting on one's mind.

The registration that takes place on Rosh Hashanah occurs in our own thoughts. We ourselves determine our judgment through our perspective and attitude.

4 Hashem, Who knows what is inside one's mind and heart, is the only One Who sees what is truly important to us in life, what we really seek and want deep down.

One who is more concerned about *kevod Shamayim* than about his personal interests is inscribed in the Book of Tzaddikim. He is sealed as *tzaddik* and merits to live the new year as a *tzaddik*, with *kevod Shamayim* as his first priority. His life is true life. One whose personal interests are most important to him in life is inscribed, *chas veshalom*, in the other book, and that is how he starts the new year — immersed in earthly temptations. This is not called life; it is death. One who is suspended and vacillates between prioritizing Hashem's will or his own is a *beinoni*, and Hashem waits for him until Yom Kippur to repent and make his interest in *kevod Shamayim* prevail over his own interests.

If our main interest and purpose in life is to do Hashem's will, then even if we haven't always managed to actualize this desire and we have even at times forgotten this interest or failed to withstand our sinful temptations, our primary motive will still outweigh our actions. Hashem takes into consideration what is more important to us, what takes on more weight in our minds — and determines our status accordingly.

Every Jew is a *chelek Eloka mima'al* — bound up with Hashem, and thus his deepest will is to reveal *kevod Shamayim*.

42 ביאור הדברים: הגמרא שלנו מחשבת, כי בדין של ר"ה אינם מחשבים כמה שהאדם עתיד להיות, אפילו אם ידע בשמים כי לאחר זמן יהיה רשע, אם בשעת הדין הוא בבחינת צדיק, וגם איתו כצדיק, אך הירושלמי מסיף בה חידוש נדיר: אפילו אם בעבר היה רשע, אם רק בשעת הדין הוא בבחינת צדיק, גם כן דנים אותו כצדיק. לכאורה זה תמוה עד מאד, הלא כל הדין הוא רק על העבר, ואם בעבר היה אדם זה רשע, כיצד אפשר לזכותו מפני שהוא בזמן הדין מתנהג כצדיק, בגדר יו"ד וישר אתה עכשיו? על מה, איפה, הדין?

43 בראש השנה הקב"ה עומד בבחינת מלך בעולמו. זהו גדר של גילוי שכינה אשר בפרט בזמן תקיעת שופר ותפלת מוסף מרגישים בו השכינה מתקרבת אל לבו של כל אדם, במדה שהאדם מוכן לקבל אותה! האדם אשר לבו נשבר בצרכי מרוב שפלותו לפני בוראו, וכל חפצו להחזיק אליו ית' ולהתלות בעתיד כל מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו בתורה ומצוות במורגה יותר גבוהה — אדם זה נמצא אז במצב של קירבת אלוקים, ואשר לבו סתום באותה שעה ומחשבתו אדישה, ר"ל, אותו תידון השכינה שלא זכה בדין. כי זהו הדין של ר"ה: האדם נבחן בזה, עד כמה הוא כלי לקבל את השכינה!

37 ניתן שיהיה בפועל, וכמו"כ המחשבה הינה לעולם בתכלית השלימות, ואילו המעשה אף אם נעשה בפועל בכל זאת פעמים רבות לא בא לכלל שלימות כפי שעלה במחשבה.

לפי זה ביאור העניין הוא, שמפני כן הוקבע דינו של אדם בא' בתשרי, מכיוון שאז עלה במחשבה לברא את העולם וא"כ בעצם הוא יום דין, כי במחשבה עלה לברוא - בדין.

בראש השנה נידון האדם על רצונותיו ומחשבתו כי בהם חייב להיות שלם על פי דין משום כך יש לומר, כי ביום זה נתבעים על המחשבה אשר היא משורש הדין יותר משנתבעים על המעשה, וכפי שכתב בשפת אמת (בראשית תרל"ז): 'כי רצון האדם ומחשבתו צריך להיות לעשות ולקיים הכל ממש כדין וכרצון הבורא.

ואם כי אינו יכול לגמור במעשה הכל כראוי. אח"כ שיתף מדת הרחמים. אבל הרצון צריך להיות כדין.

38 ביאור הדבר הוא, כי באמת חלקו של האדם בכל פעולותיו הוא הרצון והמחשבה. שהרי בחלק המעשה אין הוא אדון כלל וכלשון הכתוב (תהילים טו א): 'אקרא לאלקים עליון לאל גומר עלי' אלא שכך היא המידה שמסייעים לאדם כפי רצונו. אולם לגבי רצונותיו אין לאדם כל תירוץ, כי אין דבר העומד בפני הרצון, שהרי אין מי שיעכב את רצונותיו של האדם, רק במעשה יתכנו שינויים ומעכבים. וע"כ צריכים אנו להיות שלמים לכל הפחות בחלק הרצון והמחשבה שתהיינה דעתנו ותשוקתנו נתונים לעבודת הבורא במסירות גמורה.

על יסוד דברי השפת אמת הללו כתב באור גדליהו (מועדים ליקוטי דיבורים על ר"ה אות א): 'וצריך האדם לזכור כי על רצונותיו ותשוקותיו תובעים אותו במדת הדין, וצריך להיות שלם בלי שום פגם וחסרון.'

עוד כתב ע"פ דברי השפת אמת (דברים ר"ה תרמ"א), שבכל שנה משנות העולם בהגיע הזמן שהוא ש"עלה במחשבה נעשה בו גם השיתוף של מידת הרחמים, וכפי שאמרנו חז"ל שבשעה שישאל תוקעים בשופר הקב"ה עומד מכסא דין לכסא רחמים, ושיתוף זה נעשה בזמן תקיעת השופר שישאל ממליכים עליהם את הבורא יתברך.

39 להיעשות בריה חדשה יתכן מפני שכפי האמור הדין בר"ה הוא מעניין המחשבה, ובמחשבה יכול האדם להתהפך ולהיות איש אחר. וכפי שכתב רבינו יונה (שערי תשובה ש"ב אות ט): 'כאשר ישמע מוסר החכמים והמוכיחים יקשיב וישמע ויכנע ויחזור בתשובה, ויקבל בלבו כל דברי התוכחות, ושלא יגרע דבר מדבריהם. והנה האיש הזה ברגע קטן יצא מאפלה לאור גדול, כי עת אשר יאזין ויסכינת ולבבו יבין ושב ויקבל ביום שמעו דברי המוכיח, ויקיים עליו להיות עושה ככל אשר יורוהו תופשי התורה מן היום ההוא ומעלה, להזהר כאשר יזהירו יודעי בינה לעתים, עלתה בידו התשובה ונהפך לאיש אחר. ומעת אשר קבל כזאת במחשבתו וגמר עליו ככה בלבבו, קנה לנפשו זכות ושכר על כל המצות והמוסרים, ואשריו כי צדק נפשו בשעה קלה.'

לפי זה מובן היטב מדוע נקרא ראש השנה - 'אורי', שכן כאשר האדם שב לכל הפחות בבחינת הרצון והמחשבה, כלומר שהוא משעבד את כל רצונותיו לעבודת ה', הרי משעה זו כבר זרח בעדו אור גדול לזכות בדין, והיודע מחשבות ביום דין יצרף מחשבתו הטובה למעשה.

אלא שכאמור ביחס לרצון אין ויתור כלל בדין, ולפיכך צריך להיות רצון אמיתי וחזק. ולבקש במחשבתו את המעלות הכי עליונות והכי נכבדות. ומעתה פשוט מפני מה אין כל חיוב הבאה ביום הדין, שהרי במידת הדין לא יצדק פועל דינו לפניו יתברך ובמה אפוא אנו באים.

אשר ע"כ נראה, כי עיקר עבודתנו היא לעורר את לבנו לאהבת ה' וליראתו, לחשוך באמת במצותיו ובתורתו. ובזכות זו שאנו מקבלים עלינו את עול מלכותו בשלימות המחשבה, אף הקב"ה יעמוד מכסא דין לכסא רחמים ויכתבנו לחיים לאור באור פני מלך חיים.